

Delavska Pravica

Glasi krščanskega delovnega ljudstva

Izhaja vsak četrtek pop.; v slučaju praznika dan poprej — Uredništvo: Ljubljana, Miklošičeva c. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo

Posamezna številka Din 1.—, ~ Cena: za 1 mesec Din 4.—, za četrt leta Din 10.—, za pol leta Din 20.—; za inozemstvo Din 7.— (mesečno) — Oglasi: po dogovoru

Oglasi, reklamacije in naročnina na upravo Delavske zbornice, Miklošičeva cesta 22, I. nad. Telefon 2265. — Štev. čekovnega računa 14.900

Ali — ali?

Razmere na svetu se danes z neverjetno naglico sučejo in razvijajo. Kar je bilo včeraj še milijonem evangelij, je jutri zanič in brez vsake vrednosti. Svet se v krčevitih sunkih lovi, sedaj na desno, sedaj na levo in išče — resnice. Ta gon po resnici za pošteno in pravično ureditev sedanjih razrvanih gospodarskih razmer je tako močan, da se zanj bore narodi celega sveta.

Ali pa imajo narodi v borbi za znosno ureditev sodobnih gospodarskih vprašanj sploh še kaj vpliva? Ali se morejo s to demokracijo, ki je tolikanj povdarjena, še poslužiti svojih pravic, oziroma ali pride še kje praktično do pomena in veljave? Ne! Mora biti odgovor, ako hočemo govoriti čisto resnico. Vsa moderna diplomacija in prav tako države same so danes zaslužene v okove kapitalističnih mogotev.

Ta klika danes prav za prav vodi, vlada in odloča o usodah posameznih držav in tako prav za prav celega sveta. Kdor o tem še dvomi, je slep in ne vidi, da so trenja med posameznimi državami zgolj gospodarskega značaja in gre pri tem le za nadvlado, oziroma pravilno, večji profit kapitalistov s te ali one plati.

Največji poborniki za pravico in res pošteno demokratično ureditev sedanjih razmer je še vedno delavstvo. Seveda je znal kapitalizem s pomočjo različnih socialnih »Führerjev« tudi tu omajati vrste z ustvarjanjem raznih novih socialnih pokretov. Da ti pokreti ne bodo prinesli rešitve delavstvu je več kot jasno, kajti kar finansira kapitalizem, stori le zase. Tega bi se moralo delavstvo vsepovsod zelo dobro zavedati in temu primerno usmeriti tudi svojo borbo in delo.

Da so se v delavske vrste vrinili plačanci kapitala, so nam dovolj nazorno pokazale razmere v Nemčiji. Zato je tudi mogoče, da je delavstvo podleglo invaziji nemškega kapitalizma. Saj je bil Hitler in še vedno je, samo njegov eksponent.

S tem v zvezi se danes močno povdarja, da socialdemokracija še živi. Da, socialdemokracija, oziroma borba za pravičnejšo ureditev sedanjih družbe, kar besedi pomenjata, še živi in bo živila vse dotlej, da se to v resnici tudi uredi. In te množice, ki so prisegale na prapor socialne demokracije se bodo dalje borile v tem pravcu, bolj ali manj kje drugje, kakor jim bo to pač dopuščal kapitalizem, kateri jih ima sedaj prav za prav v popolni oblasti. Umrla in izginila je prav za prav ona socialna demokracija, ki je sedela v raznih vodstvih in se bratila s kapitalisti. Te gotovo ni škoda in je prešla prav za prav za svoje delo tudi zasluženo plačilo. To, kar se je zgodilo v Nemčiji in se godi sedaj v Franciji, pa se danes še marsikje dogaja samo s to razliko, da je ta buržuazna socialdemokracija še vedno na krmilu in dejansko vodi delavski pokret. Reči moram, da so vprav slični voditelji tudi največ vzrok, da ne pride v delavskih vrstah do enotne fronte v borbi za pravice, katero je že pred davnim časom zase stvoril kapitalizem.

Prepričan sem, da se bo delavstvo slej ali prej dokopalo do spoznanja, da je borba proti krivicam in neznosnim gospodarskim razmeram mogoča le v enotni in skupni fronti vsega delavstva.

Toda od spoznanja je treba preiti tudi k dejanjem, da bo Beseda meso postala . . .

Nesporazum

(Odpoved še ne sklenjene kolektivne pogodbe)

Jesenice, 3. februarja.

Vodstvo KID je 30. januarja t. l. pisмено sporočilo na naslov večinske organizacije, da z istim dnem odpoveduje zapisnik z dne 27. februarja 1933. Dogodki, ki so se vse leto 1933 dogajali, nam dajo misliti, da gre v tem primeru za nesporazum. (Če morda za to odgovorijo ni drugačnih namenov.) Meseca decembra minulega leta je preteklo že leto dni, ko je bila od posebne komisije, kateri je predsedoval bivši sreski načelnik v Radovljici g. Vidmar, smatrana odpoved obstoječe kolektivne pogodbe s strani delavstva upravičena. Ukinili so se takoj 4, 5 in 6% odtegljaji. Pričeli so se običajni razgovori o korekturah akord. postavk. Dne 27. februarja pa se je na zaključni razpravi napravil zapisnik, s katerim se potrjuje, da so vsa obratna vprašanja zaključena in so bili vanj vnešeni tudi vsi rezultati vseh dotedanjih razgovorov. Ta zapisnik so faktično zastopniki podjetja, kakor delavstva, podpisali. Nikdo od navzočih zastopnikov de-

lavstva pa ni smatral, da je ta kratek zapisnik kolektivna pogodba oziroma da so s tem zapisnikom urejene tudi ostale določbe kolektivne pogodbe. Da se v tem niso prav nič motili, potrjujejo nadaljnji dogodki. Deloma na željo delavstva, deloma s strani tovarne so se kmalu pričeli zopet razgovori za korekture akordnih postavk in se nemoteno vršili dalje prav do meseca decembra. Pri razgovoru meseca decembra 1933, kateremu je prisostvoval tudi zastopnik Delavske zbornice g. Kopač, so se prav za prav šele zaključili razgovori o plačilnem razmerju po obratih in se je ob tej priliki izrazila od strani zastopnika delavstva želja, naj se v kratkem vrši zaključna razprava o splošnih določbah kolektivne pogodbe. G. ravnatelj Dostal je takrat obljubil, da se bo čim prej vršila razprava. Vodstvo je to razpravo sklicalo za 12. januar. Delavski zastopniki so ob tej priliki predložili k splošnim določbam svoje predloge. Rezultata ni bilo nikakega, ker je g. tehn. ravn. Dostal izjavil, da se mora o

JUGOSLOV. STROKOVNA ZVEZA
DRAMATSKI ODSEK v Ljubljani
priredi

v soboto, 17. februarja 1934 ob 20
v veliki dvorani Delavske zbornice

DVA BREGOVA

drama iz življenja beračev v treh dejanjih

Spisal A. Leskovec

CENE: Sedeži 8, 6 in 4 Din. Stojišča po 2 Din

Predprodaja vstopnic v tajništvu J. S. Z. na Miklošičevi cesti 22/I. med uradnimi urami

K obilni udeležbi vljudno vabi
ODBOR

Naša davčna politika in delavstvo

V načrtu novega finančnega zakona se predvideva povišanje davka na delavske in nameštenske mezde za 1% mezdnih izplačil. Ugotovljeno je, da znaša že sedaj prilično eno šestino vseh neposrednih davkov uslužbenški davek. To znači, da so obdavčeni pri nas delavci in privatni nameštenci proporcionalno z njihovimi dohodki najbolj, četudi je jasno, da so baš v tej kategoriji dohodki na glavo najnižji. Pri tem pa je imeti pred očmi, da ostaja baš v industriji, obrti itd. vsled pomanjkljivosti davčnega aparata in velikega števila davčnih obvezancev najbrže mnogo več obvezancev neobdavčenih, kakor v delavski in nameštenski kategoriji.

V banovinah, kjer posluje davčni aparat natančneje, prihajamo v resnici do rezultatov, ki so za delavce in nameštence še neugodnejši. Tako so predpisali n. pr. v dravski banovini l. 1929 delavcem in nameštencem 47 milijonov Din uslužbenškega davka, kmečkim posestnikom 35 milijonov, hišnim posestnikom, trgovini in obrti pa 73 milijonov. Taki rezultati so le tako dosegljivi, da so obdavčeni dohodki od mezd in plač dejansko z večjim odstotkom kot drugi dohodki. Kljub razmeroma nizki odstotni stopnji davka pri majhnih plačah je vendarle ravno pri teh plačah ta davek najbolj občutljiv. Človek, ki zasluži 800 ali 1000 Din mesečno, mnogo težje pogreša 11 oziroma 17 Din, kot drugi s plačo nad 4000 Din, ker te male plače niti od daleč ne dosegajo eksistenčnega minimuma.

predloženih predlogih posvetovati z upravnim svetom. Zaključek tega pa je odpoved omenjenega zapisnika. Iz vsega zgoraj navedenega sledi, da gre v resnici samo za odpoved formalnega značaja, ker je dejansko v vseh poznejših razgovorih po 27. februarju 1933 zapisnik zgubil svojo pravno podlago. Uverjeni smo, da tako gleda na položaj tudi tovarna. Zato pričakujemo, da se ne bo obnovilo to, v čemer se je že našel sporazum, ampak, da bodo nadaljnji razgovori potekali samo v okviru dosedaj neresenih vprašanj.

Naj se zgodi karkoli, za delavstvo je predvsem važno, da je na straži in pazno sledi dogodkom prihodnjih dni.

